

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om punktskatt på flytande bränslen ändras.

Enligt förslaget ska i bestämmelserna om den skattemässiga behandlingen av bränslen i fartyg som används för yrkesmässigt fiske göras de ändringar som föranleds av den nya lag om fiske som träder i kraft vid ingången av 2016. Definitionen av yrkesmässigt fiske ändras till en definition av kommersiellt fiske. Enligt förslaget ska bränslen som används i fiskefartyg fortfarande vara skattefria på det villkoret att fartyget har registrerats som ett kommersiellt fiskefartyg och att den som bedriver kommersiellt fiske har registrerats som kommersiell fiskare i grupp I på det sätt som föreskrivs i lagen om fiske.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2016.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

1.1 Punktskattefrihet för bränslen som används i fiskefartyg

I lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994), nedan *bränsleskattelagen*, och i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996), nedan *elskattelagen*, föreskrivs om den skattemässiga behandlingen av bränslen som används i fartyg. Enligt 9 § 4 punkten i bränsleskattelagen och 12 § 1 mom. 4 punkten och 21 § 1 mom. 4 punkten i elskattelagen är bränslen som används som drivmedel i fartyg i annan trafik än privat nöjestransport befriade från punktskatt och försörjningsberedskapsavgift. Bränslen som används i fartyg är skattefria också när fartyget används i kommersiellt syfte på de finländska havsområdena eller på insjöarna. Bestämmelser om skattefrihet för bränslen som används i fartyg och luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik finns i 19 § 1 mom. i punktskattelagen (182/2010).

Om skattefrihet för bränslen som används i fiskefartyg föreskrivs det separat. Bränslen för fiskefartyg är skattefria endast till den del som fartyget används för yrkesmässigt fiske. Yrkesmässigt fiske definieras i 2 § 25 punkten i bränsleskattelagen. Med yrkesmässigt fiske avses verksamhet där idkaren får sin försörjning eller en väsentlig del av den av fiske så, att försäljningsinkomsterna av fisket uppgår till minst 30 procent av det sammanlagda beloppet av fiskarens samtliga totalinkomster av näringsverksamhet, löneinkomster och övriga regelbundna totalinkomster. Definitionen motsvarar definitionen av yrkesmässigt fiske i den gällande lagen om fiske (286/1982).

För att underlätta det praktiska genomförandet samt övervakningen av skattefriheten har det dessutom föreskrivits att den som bedriver fiskeverksamhet ska vara antecknad i yrkesfiskarregistret och det fiskefartyg som används för det yrkesmässiga fisket vara antecknat i fiskefartygsregistret så som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) eller lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs (690/2010). I enlighet med 10 § i bränsleskattelagen ska registeranteckningarna vara i kraft när bränsle anskaffas och används skattefritt. Med fiskefartygsregistret och yrkesfiskarregistret avses de register som förs av närings-, trafik- och miljöcentralerna samt av Ålands landskapsregering. I fråga om åländska fiskare och fiskefartyg finns bestämmelser om register i de bestämmelser som utfärdats med stöd av landskapslagen om verkställighet av den gemensamma fiskeripolitiken inom Europeiska unionen (2015:49).

Till vissa fartyg, exempelvis fiskefartyg, får bränsle enligt 6 a § i förordningen om accis på flytande bränslen (1547/1994) överlåtas direkt skattefritt från en auktoriserad lagerhållares skattefria lager. Bestämmelsen i 6 a § 5 punkten i förordningen gäller trålare samt fiskefartyg som har antecknats i fiskefartygsregistret och vars längd är minst 15 meter. Ett ytterligare villkor för skattefri överlåtelse är att fiskefartyget inte får användas som en i bränsleskattelagen avsedd privat fritidsbåt. Om direkt skattefrihet inte går att tillämpa genomförs skattestödet genom att punktskatten på det bränsle som har använts för yrkesmässigt fiske återbetalas efter ansökan till den som bedriver fiskeverksamhet. Ansökan om återbetalning av punktskatt görs hos Tullen. Ansökan ska göras separat i fråga om bränsleförbrukningen på varje fiskefartyg. Någon minimigräns för det belopp som återbetalas har inte föreskrivits. Återbäringen betalas av Tullen efter ansökan.

På skattefriheten tillämpas också i övrigt det som föreskrivs i punktskattelagen och med stöd av den. Således tillämpas bestämmelserna om punktskatt bland annat på återbetalning av skatt eller efterbeskattning i fråga om bränsle som felaktigt anskaffats punktskattefritt. Den som be-

driver fiskeverksamhet ska vid behov visa sin bokföring för Tullen och lämna uppgifter som avser skatteåterbäringen eller de skattefria förvärven.

1.2 Den nya lagen om fiske

Den nya lagen om fiske (379/2015) utfärdades den 10 april 2015 och träder i kraft den 1 januari 2016. I den nya lagen har man infört termen kommersiellt fiske i stället för yrkesfiske. Enligt 4 § 17 punkten avses med kommersiellt fiske verksamhet där fisk fångas för försäljning eller där den fångade fisken eller en del av den säljs. Enligt 18 punkten avses med kommersiell fiskare en fysisk eller juridisk person som har införts i ett register över dem som bedriver kommersiell fiskeverksamhet.

Enligt 87 § i den nya lagen om fiske kan en fysisk eller juridisk person som har sin bosättningsort eller hemort i en stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, som fiskar på finskt territorium, i Finlands ekonomiska zon eller i sådana vatten där det enligt Europeiska unionens lagstiftning om den gemensamma fiskeripolitiken är tillåtet att fiska registrera sig som kommersiell fiskare. Närmare bestämmelser om förfarandet vid registrering får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Enligt lagens 88 § delas de kommersiella fiskarna in i grupp I och grupp II. Till grupp I hör fysiska personer eller sammanslutningar vars genomsnittliga omsättning av försäljningen av fisk som fiskaren själv fångat eller av bearbetade fiskeriprodukter av sådan fisk under de tre senaste räkenskapsperioderna överstiger det belopp som anges i 3 § 1 mom. i mervärdesskattelagen (1501/1993). Till grupp I hör också fysiska personer eller sammanslutningar som under registreringsåret eller under det år som föregår detta har börjat eller börjar bedriva kommersiellt fiske och som lägger fram en av närings-, trafik- och miljöcentralen godkänd plan för det sätt på vilket omsättningen av försäljningen av fisk eller av bearbetade fiskeriprodukter senast den tredje räkenskapsperioden efter registreringen kommer att överstiga det belopp som anges i 3 § 1 mom. i mervärdesskattelagen. Mervärdesskattelagens 3 § 1 mom. har genom lag 515/2015 ändrats så att räkenskapsperiodens omsättning från och med den 1 januari 2016 får vara högst 10 000 euro.

Till grupp II hör de kommersiella fiskare som inte hör till grupp I. En fiskare placeras dessutom i grupp II om planen för hur omsättningen kommer att utvecklas inte förverkligas. Indelningen av kommersiella fiskare i grupper görs vid registreringen och därefter med tre års mellanrum, eller på fiskarens egen begäran. Närings-, trafik- och miljöcentralen utfärdar ett intyg över att den kommersiella fiskaren ingår i registret.

1.3 Föreslagna ändringar

I propositionen föreslås det att de bestämmelser i bränsleskattelagen som gäller den skattemässiga behandlingen av bränslen för fartyg som används för yrkesmässigt fiske ändras på det sätt som förutsätts enligt den nya lag om fiske som träder i kraft vid ingången av 2016. Behovet av att ändra bränsleskattelagen beaktades inte vid beredningen av lagen om fiske.

Definitionen i bränsleskattelagens 2 § 25 punkt av yrkesmässigt fiske som berättigar till användning av skattefritt bränsle föreslås bli ändrad till en definition av kommersiellt fiske. Med kommersiellt fiske ska avses verksamhet där utövaren hör till de kommersiella fiskare i grupp I som avses i 88 § i lagen om fiske. En förutsättning för att verksamhetsutövaren ska höra till den gruppen är att utövarens genomsnittliga omsättning under de tre senaste räkenskapsperioderna överstiger det belopp som anges i 3 § 1 mom. i mervärdesskattelagen eller att utövaren har en plan för hur detta mål ska nås.

Register över kommersiella fiskare förs med stöd av 94 § 1 mom. 1 punkten i lagen om fiske. Av registret och det registreringsintyg som utfärdas ur registret framgår vilken grupp den kommersiella fiskaren tillhör. För att underlätta det praktiska genomförandet samt övervakningen av det skattestöd som hänför sig till bränsleskatt föreslås det att endast en sådan utövare av fiskeverksamhet som i ovannämnda register har antecknats såsom hörande till grupp I ska ha rätt att använda skattefritt bränsle. Dessutom ska det fiskefartyg som utövaren använder vara registrerat i ett fiskefartygsregister eller ett farkostregister över havsfiskefartyg eller insjöfiskefartyg. Registeranteckningarna ska vara i kraft när bränsle anskaffas och används skattefritt. Bestämmelser om registreringskravet föreslås i 9 § 4 punkten i bränsleskattelagen. I enlighet med lagens 10 § ska registeranteckningarna såsom hittills vara i kraft när bränsle anskaffas och används.

2 Propositionens konsekvenser

2.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen bedöms inte ha några nämnvärda ekonomiska konsekvenser. Enligt Tullens uppskattning återbetalades år 2013 ca 250 000 euro och år 2014 ca 235 000 euro till fiskefartygen. År 2016 bedöms beloppet av den återbetalade punktskatten på bränsle ligga på motsvarande nivå, eftersom det i propositionen föreslås en övergångsperiod.

Enligt uppgifter från jord- och skogsbruksministeriet omfattade det nuvarande yrkesfiskarregistret vid slutet av 2014 sammanlagt 540 yrkesfiskare med verksamhet i havsområdet och 315 yrkesfiskare med verksamhet på insjöarna som har haft rätt till skattefritt bränsle. Dessa 855 fiskare kommer i regel fortfarande att ha rätt att använda skattefritt bränsle i sina fiskefartyg.

I de register som förs av fiskerimyndigheterna finns för närvarande inga uppgifter om yrkesfiskares omsättning eller om fångstvärdet. I fråga om kustfisket har fångstuppgifter registrerats enligt matlag på så sätt att en eller flera fiskare kan höra till samma matlag. I fråga om fiskefartyg med en längd av 10 meter eller mer innehåller registren fångstuppgifter för varje fartyg. Antalet fartyg motsvarar grovt taget antalet företag som bedriver verksamhet med sådana fiskefartyg. Fångsterna kan omvandlas till försäljningsvärde utifrån de prisuppgifter för olika fiskarter som Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet publicerar. Försäljningen kan i detta fall anses motsvara omsättningen. På basis av dessa uppgifter kan man konstatera att sammanlagt 69 fartyg år 2014 tog in fångster till havs vars kalkylerade värde översteg det belopp på 10 000 euro som utgör gränsvärde enligt den nya lagen om fiske. Dessutom tog år 2014 sammanlagt 290 matlag med verksamhet i havsområdet in fångster vars kalkylerade värde översteg ovannämnda belopp. Det finns inga registrerade uppgifter om fångster från insjöområdena. Därför kan man till denna del endast anta att högst ett lika stort antal fiskare som tidigare kommer att ta in årliga fångster till ett värde av minst 10 000 euro, och därmed också i fortsättningen ha rätt till skattestöd som hänför sig till bränsleskatt.

I den nya lagen om fiske tillåts också nya fiskare registrera sig i grupp I, men antalet nya och aktiva fiskare förväntas inte öka i nämnvärd grad till följd av den nya lagen. Jord- och skogsbruksministeriet har bedömt att sammanlagt högst 700 kommersiella fiskare kommer att registreras som fiskare i grupp I vid ingången av 2016. Även om ett matlag har kunnat omfatta mer än en fiskare (uppskattningsvis ca 10 procent av fallen) kan man dock bedöma att antalet kommersiella fiskare som är berättigade till det skattestöd som hänför sig till bränsleskatt kommer att vara något mindre än nuvarande 855, eftersom alla som hört till ett matlag inte ensamma kommer att uppfylla det kriterium i euro som krävs för att höra till grupp I. Dessutom kan man anta att fiskarnas fiskeverksamhet, och därmed deras bränsleförbrukning, inte kommer att förändras i nämnvärd grad.

Den samlade effekten av dessa faktorer kan antas bli att det sammanlagda beloppet av skatte-
stöd till kommersiella fiskefartyg i anslutning till punktskatt på bränsle, vare sig skattestödet
genomförs som direkt skattefrihet eller i form av återbetalning av skatt, kommer att vara något
mindre än för närvarande som en följd av den nya lagen om fiske. De eventuella effekterna på
återbetalningsbeloppen kommer inte att synas i statsbudgeten till fullt belopp förrän 2018.

2.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Propositionen bedöms inte öka arbetsmängden hos Tullen, som sköter återbetalningen av
punktskatten på bränsle. På samma sätt som tidigare kommer en del av skattestödet i fråga om
bränsle som används för kommersiellt fiske att genomföras som direkt skattefrihet. Det före-
slagna kravet på att registreringarna ska vara ikraft, vilket överensstämmer med nuvarande
praxis, skapar större klarhet i genomförandet av stödet i form av skatteåterbäring och i över-
vakningen av rätten till skattestöd.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med jord- och skogsbruksministe-
riet och Tullen.

Yttranden om propositionen begärdes av Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL - Finlands
Yrkesfiskarförbund FYFF ry, Suomen Sisävesiammattikalastajat ry och Ålands landskapsre-
gering.

Ammattikalastajaliitto SAKL - Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF ry och Suomen Sisä-
vesiammattikalastajat ry lämnade utlåtande. Förbunden hade inget att anmärka på proposition-
en.

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2016. Lagförslaget har samband med den nya la-
gen om fiske, som träder i kraft den 1 januari 2016.

Enligt lagen om fiske ska kommersiella fiskare se till att de registreras i enlighet med den nya
lagen från ingången av 2016. Registrering i enlighet med den nya lagen krävs också om fiska-
ren efter den tidpunkten får rätt till skattestöd som hänför sig till bränsleskatt. Också fiskefar-
tyget ska vara registrerat på det sätt som avses i propositionen.

En sådan yrkesmässig fiskare enligt gällande bestämmelser som dock inte är en kommersiell
fiskare som avses i den föreslagna lagen ska under 2016 ha rätt att anskaffa skattefritt bränsle
och ansöka om återbetalning av punktskatt med stöd av de registeranteckningar som gällde vid
denna lags ikraftträdande.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 2 § 25 punkten, 9 § 4 punkten och 10 §, sådana de lyder i lag 1399/2010, som följer:

2 §

I denna lag avses med

25) *kommersiellt fiske* verksamhet där utövaren hör till de kommersiella fiskare i grupp I som avses i 88 § i lagen om fiske (379/2015) eller till motsvarande grupp av yrkesfiskare enligt lagstiftningen för landskapet Åland,

9 §

Förutom vad som i punktskattelagen föreskrivs är följande produkter befriade från punktskatt och försörjningsberedskapsavgift:

4) bränslen som används i fartygstrafik som drivmedel för andra fartyg än privata fritidsbåtar; bränslen för fiskefartyg är dock skattefria till den del de används för kommersiellt fiske, under förutsättning att fiskefartyget har antecknats i det fiskefartygsregister som avses i de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om verkställighet av Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994), det fiskefartygsregister som avses i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs (690/2010), det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (424/2014) eller ett motsvarande fiskefartygsregister enligt lagstiftningen för landskapet Åland och att den berörda kommersiella fiskaren har antecknats i det register över kommersiella fiskare som avses i 94 § 1 mom. 1 punkten i lagen om fiske eller i motsvarande register för yrkesfiskare enligt lagstiftningen för landskapet Åland,

10 §

När det gäller bränsle som används för kommersiellt fiske ska de registeranteckningar som avses i 9 § 4 punkten vara i kraft när bränsle anskaffas och används.

Denna lag träder i kraft den 20 .

I fråga om rätten att anskaffa punktskattefritt bränsle och ansöka om återbetalning av punktskatt för dem som bedriver yrkesmässigt fiske som avses i de bestämmelser som gällde vid

RP 130/2015 rd

ikraftträdandet av denna lag men som inte är utövare av kommersiellt fiske enligt denna lag tillämpas år 2016 de bestämmelser som gällde vid i kraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 26 november 2015

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Alexander Stubb

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 2 § 25 punkten, 9 § 4 punkten och 10 §, sådana de lyder i lag 1399/2010, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §
I denna lag avses med

2 §
I denna lag avses med

25) *yrkesmässigt fiske* verksamhet där idkaren får sin försörjning eller en väsentlig del av den av fiske och förädling av fångsten så att försäljningsinkomsterna av den nämnda verksamheten (totalinkomster av fiske) uppgår till minst 30 procent av det sammanlagda beloppet av fiskarens samtliga totalinkomster av näringsverksamhet, löneinkomster och övriga regelbundna totalinkomster; i fråga om en fiskare som bedriver fiske som delägare i ett bolag eller ett andelslag inräknas även den andel av bolagets eller andelslagets totalinkomster av fiske som fiskaren har rätt till i totalinkomsterna av fiske; i fråga om en fiskare som bedriver fiske i annans tjänst inräknas även de löneinkomster fiskaren får härav i totalinkomsterna av fiske; den som bedriver verksamheten ska vara antecknad i yrkesfiskarregistret, och det fiskefartyg som används för det yrkesmässiga fisket ska vara antecknat i fiskefartygsregistret, så som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) eller lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs (690/2010),

25) **kommersiellt fiske** verksamhet där *utövaren hör till de kommersiella fiskare i grupp I som avses i 88 § i lagen om fiske (379/2015) eller till motsvarande grupp av yrkesfiskare enligt lagstiftningen för landskapet Åland,*

9 §
Förutom vad som i punktskattelagen föreskrivs är följande produkter befriade från punktskatt och försörjningsberedskapsavgift:

9 §
Förutom vad som i punktskattelagen föreskrivs är följande produkter befriade från punktskatt och försörjningsberedskapsavgift:

Gällande lydelse

4) bränslen som används i fartygstrafik som drivmedel för andra fartyg än privata fritidsbåtar; bränslen för fiskefartyg är dock skattefria till den del de används för yrkesmässigt fiske,

Föreslagen lydelse

4) bränslen som används i fartygstrafik som drivmedel för andra fartyg än privata fritidsbåtar; bränslen för fiskefartyg är dock skattefria till den del de används för kommersiellt fiske, under förutsättning att fiskefartyget har antecknats i det fiskefartygsregister som avses i de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om verkställighet av Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994), det fiskefartygsregister som avses i lagen om registrering av fiskefartyg och vattenbruksfartyg som används till havs (690/2010), det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (424/2014) eller ett motsvarande fiskefartygsregister enligt lagstiftningen för landskapet Åland och att den berörda kommersiella fiskaren har antecknats i det register över kommersiella fiskare som avses i 94 § 1 mom. 1 punkten i lagen om fiske eller i motsvarande register för yrkesfiskare enligt lagstiftningen för landskapet Åland,

10 §

När det gäller bränsle som används för yrkesmässigt fiske ska de registeranteckningar som avses i 2 § 25 punkten vara i kraft när bränsle anskaffas och används.

10 §

När det gäller bränsle som används för kommersiellt fiske ska de registeranteckningar som avses i 9 § 4 punkten vara i kraft när bränsle anskaffas och används.

Denna lag träder i kraft den 20 .

I fråga om rätten att anskaffa punktskattefritt bränsle och ansöka om återbetalning av punktskatt för dem som bedriver yrkesmässigt fiske som avses i de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag men som inte är utövare av kommersiellt fiske enligt denna lag tillämpas år 2016 de bestämmelser som gällde vid i kraftträdandet av denna lag.
